

I Z V J E Š T A J

o rezultatima pregovora radi zaključivanja Sporazuma između Crne Gore i Republike Češke o otklanjanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i sprječavanju poreske evazije i izbjegavanja

U skladu sa Predlogom osnove za vođenje pregovora i zaključivanja Ugovora između Crne Gore i Republike Češke o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, koji je Vlada Crne Gore utvrdila na sjednici od 17. novembra 2021. godine (Zaključak broj: 04-5992/2 od 26.11.2021. godine) i izmijenjenim modelom ugovora OECD, održani su pregovori u Podgorici, u periodu od 24. do 26. novembra 2021. godine.

Delegaciju Crne Gore predvodila je Biljana Peranović, generalna direktorka Direktorata za poreski i carinski sistem u tadašnjem Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, a delegaciju Republike Češke zamjenik generalnog direktora Direktorata za poreze na dohodak i računovodstvo u Ministarstvu finansija.

REZULTATI PREGOVORA:

U toku pregovora, razmatrani su svi članovi teksta Nacrta Sporazuma i u skladu sa Predlogom osnove, koju je utvrdila Vlada Crne Gore, postignuta je saglasnost oko svih članova.

Delegacija Crne Gore je prihvatile predlog delegacije Republike Češke da naziv ugovora glasi: "Sporazum između Crne Gore i Republike Češke o otklanjanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i sprječavanju poreske evazije i izbjegavanja".

U cilju usaglašavanja sa Multilateralnom konvencijom za primjenu mjera koje se u cilju sprječavanja erozije poreske osnovice i premještanja dobiti odnose na poreske ugovore, odnosno implementacije BEPS projekta (projekta za borbu protiv poreske evazije i premještanja dobiti), dogovoren je da preambula sporazuma glasi:

"Crna Gora i Republika Češka u želji da dalje razvijaju svoje ekonomske odnose i da poboljšaju svoju saradnju u poreskim pitanjima, u namjeri da zaključe Sporazum o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i sprječavanju izbjegavanja plaćanja poreza na dohodak, bez stvaranja mogućnosti za neoporezivanje ili smanjeno oporezivanje kroz poresku evaziju ili izbjegavanje (uključujući zloupotrebu sporazuma, u cilju dobijanja olakšica predviđenih ovim sporazumom u posrednu korist rezidenta trećih jurisdikcija), sporazumjeli su se o sljedećem: ".

U vezi **člana 2 - Porezi na koji se primjenjuje Sporazum**, obje delegacije su se dogovorile da su sporazumom obuhvaćeni: u slučaju Crne Gore-porez na dobit pravnih lica i porez na dohodak fizičkih lica; u slučaju Republike Češke- porez na dohodak pravnih lica i porez na dohodak fizičkih lica.

U vezi **člana 3 - Opšte definicije**, crnogorska strana je prihvatile predlog da pojам "međunarodni saobraćaj", označava saobraćaj koji pored pomorskih brodova i vazduhoplova uključuje i željezničko ili drumske vozilo.

U vezi **člana 4 - Rezident**, češka strana je predložila da stav 3 glasi:

"3. Ako je, prema odredbama stava 1 ovog člana lice, osim fizičkog, rezident obje države ugovornice, nadležni organi država ugovornica će zajedničkim dogovorom odrediti državu za koju se to lice smatra rezidentom za potrebe ovog sporazuma, imajući u vidu sjedište stvarne uprave, mjesto osnivanja ili

drugi način konstituisanja i bilo koje druge relevantne faktore. U nedostatku dogovora, to lice neće imati pravo na bilo kakvu olakšicu ili oslobođenje od plaćanja poreza predviđeno ovim sporazumom."

Predloženo rješenje je prihvatljivo za Crnu Goru, iz razloga što u nekim zemljama shodno njihovim nacionalnim propisima „sjedište uprave“ i „mjesto osnivanja“ se razlikuju, a isto rješenje je i sadržano u novom OECD modelu.

U vezi **člana 8 - Međunarodni saobraćaj**, češka strana je predložila da se dobit preduzeća države ugovornice od korišćenja brodova, vazduhoplova, željeznice ili drumskih vozila u međunarodnom saobraćaju oporezuje se samo u toj državi ugovornici.

U stavu 2 istog člana, češka strana je predložila rješenje prema kojem se u dobit preduzeća od korišćenja brodova, vazduhoplova, željeznice ili drumskih vozila u međunarodnom saobraćaju uključuje: dobit od iznajmljivanja praznih brodova, vazduhoplova, željeznice ili drumskih vozila, i obit od korišćenja, održavanja ili zakupa kontejnera (uključujući prikolice i opremu za prevoz kontejnera) koji se koriste za prevoz robe, ako je takvo korišćenje, održavanje ili davanje u zakup povremeno povezano sa korišćenjem broda, vazduhoplova, željeznice ili drumskog vozila u međunarodnom saobraćaju.

Rješenje iz stava 1 je prihvatljivo za Crnu Goru i isto je sadržano u novijim ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koje je Crna Gora potpisala kao nezavisna država, kao i u novom OECD modelu.

Predloženo rješenje iz stava 2 je takođe prihvatljivo za Crnu Goru jer detaljnije definiše šta se smatra prihodom od međunarodnog saobraćaja i isto je sadržano u nekim od ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koje je potpisala Crna Gora sa drugim zemljama (Azerbejdžan, Ujedinjeni Arapski Emirati).

U vezi **člana 10 - Dividende**, obje delegacije su se saglasile da stav 2 glasi:

"2. Međutim, dividende koje isplaćuje kompanija koja je rezident države ugovornice mogu se oporezivati i u toj državi ugovornici, u skladu sa zakonima te države, ali ako je stvarni vlasnik dividendi rezident druge države ugovornice, obračunat porez ne može biti veći od 10 odsto bruto iznosa dividendi."

Takođe, češka strana je prihvatile predlog crnogorske delegacije koji se odnosi na pojam "dividendi".

U vezi **člana 11- Kamata**, delegacija Češke je prihvatile predlog crnogorske delegacije da se kamata koja nastaje u državi ugovornici može se oporezivati i u toj državi ugovornici, u skladu sa zakonima te države, ali ako je stvarni vlasnik kamate rezident druge države ugovornice, obračunat porez ne može biti veći od 10 odsto bruto iznosa kamate. Međutim, česka strana je predložila da se dodaju dva nova stava (3 i 4) koji glase:

"3. Izuzetno od odredaba stava 2 ovog člana, kamata se izuzima od oporezivanja u državi ugovornici u kojoj nastaje ako je ostvari ili stvarno posjeduje vlada druge države ugovornice, uključujući njenu političku jedinicu ili jedinicu lokalne samouprave, centralna (nacionalna) banka te druge države ili bilo koja finansijska institucija koju u potpunosti posjeduje ta vlada.

- a) 4. Za potrebe stava 3 ovog člana, pod finansijskim institucijama koje u potpunosti posjeduje vlada podrazumijeva se sljedeće: u slučaju Crne Gore:
- (i) Investiciono-Razvojni Fond Crne Gore;
 - (ii) Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Crne Gore; i

(iii) bilo koja finansijska institucija koja može biti naknadno dogovorena između nadležnih organa država ugovornica;

b) u slučaju Republike Češke:

- (i) Češka Banka za izvoz;
- (ii) Kompanija za Izvozne Garancije i Osiguranje; i
- (iii) bilo koja finansijska institucija koja može biti naknadno dogovorena između nadležnih organa država ugovornica."

Navedena rješenja su prihvatljiva za Crnu Goru iz razloga što u svim ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koje je Crna Gora potpisala kao nezavisna država sadržano je rješenje da određene državne institucije ili institucije koje su u potpunom vlasništvu vlade budu izuzete od oporezivanja prihoda od kamata ostvarenog u zemlji izvora.

U vezi **člana 12 - Autorske naknade**, obje delegacije su se saglasile da se autorske naknade koje nastaju u državi ugovornici mogu se oporezivati i u toj državi ugovornici, u skladu sa zakonima te države, ali ako je stvarni vlasnik autorskih naknada rezident druge države ugovornice, obračunat porez ne može biti veći od:

- a) 5 odsto bruto iznosa autorskog prava na književno, umjetničko ili naučno djelo, izuzev kompjuterskog softvera, uključujući i kinematografske filmove ili filmove, trake ili druga sredstva za reprodukciju slike ili zvuka ;
- b) 10 odsto bruto iznosa autorskih naknada za korišćenje ili za pravo korišćenja patenta, zaštitnog znaka, nacrta ili modela, plana, tajne formule ili postupka, uključujući kompjuterski softver, ili za korišćenje ili za pravo korišćenja industrijske, komercijalne ili naučne opreme ili za obaveštenja koja se odnose na industrijska, komercijalna ili naučna iskustva.

U vezi **člana 21- Izbjegavanje dvostrukog oporezivanja**, češka strana je predložila da se doda novi stav 3 koji glasi:

"3 Izuzetno od odredaba stava 1. ovog člana, metod izuzimanja može se takođe primijeniti u državi ugovornici pod uslovom da domaće zakonodavstvo te država to dozvoljava i u skladu sa tim zakonima."

Crnogorska delegacija je prihvatile predloženo rješenje iz razloga jer zakonodavstvo Republike Češke poreskom obvezniku daje mogućnost između dva metoda i to: metod poreskog kredita i metod izuzimanja.

U vezi **člana 22- Jednak tretman**, češka strana je predložila da stav 5 glasi:

"5. Izuzetno od odredaba člana 2. ovog sporazuma, odredbe ovog člana primjenjuju se na poreze svake vrste i opisa."

Crnogorska delegacija je prihvatile predloženo rješenje uzimajući u obzir jednak tretman rezidenata, Crne Gore i Republike Češke.

U toku pregovora obje delegacije složile su se da se dodaju dva nova člana, koji glase:

"Član 26 MJEŠOVITA PRAVILA

1. Izuzetno od odredaba ovog sporazuma, koristi iz ovog sporazuma ne odobravaju se u odnosu na dio dohotka, ako se osnovano može zaključiti, uzimajući u obzir sve relevantne činjenice i okolnosti, da je sticanje koristi bio jedan od osnovnih razloga bilo kojeg aganžmana ili transakcije koje su neposredno ili posredno rezultirali tom korišću, osim ako se ustanovi da bi odobravanje te koristi u tim okolnostima bilo u skladu sa ciljem ili svrhom odgovarajućih odredaba ovog sporazuma.

2. Odredbe ovog sporazuma neće se tumačiti tako da sprječavaju bilo koju državu ugovornicu da primjenjuje odredbe propisane domaćim zakonima sa ciljem sprječavanja izbjegavanja plaćanja ili poreske evazije.

Član 27 AMANDMANI

Države ugovornice uz obostranu saglasnost mogu izmijeniti sporazum posebnim relevantnim protokolima, čije će odredbe činiti sastavni dio ovog sporazuma. "

Pored navedenih, usaglašeni su i sljedeći članovi:

- lica na koja se primjenjuje sporazum (član 1);
- stalna poslovna jedinica (član 5);
- dohodak od nepokretne imovine (član 6);
- dobit od poslovanja (član 7);
- povezana preduzeća (član 9);
- kapitalni dobitak (član 13);
- primanja po osnovu zaposlenja (član 14);
- primanja direktora (član 15);
- umjetnici i sportisti (član 16);
- penzije (član 17);
- javna služba (član 18);
- studenti (član 19);
- ostali dohodak (član 20);
- postupak zajedničkog dogovaranja (član 23);
- razmjena obavještenja (član 24);
- članovi diplomatskih misija i konzulata (član 25);
- stupanje na snagu (član 28);
- prestanak važenja (član 29).

**SPORAZUM
IZMEĐU
CRNE GORE
I
REPUBLIKE ČEŠKE
O OTKLANJANJU DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA U ODNOSU NA POREZE NA DOHODAK I
SPRJEČAVANJU PORESKE EVAZIJE I IZBJEGAVANJA**

Crna Gora i Republika Češka,

U želji da dalje razvijaju svoje ekonomske odnose i da poboljšaju svoju saradnju u poreskim pitanjima,

U namjeri da zaključe Sporazum o otklanjanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak, bez stvaranja mogućnosti za neoporezivanje ili smanjeno oporezivanje kroz poresku evaziju ili izbjegavanje (uključujući zloupotrebu sporazuma, u cilju dobijanja olakšica predviđenih ovim sporazumom u posrednu korist rezidenata trećih jurisdikcija),

Sporazum je su se o sljedećem,

**Član 1
LICA NA KOJA SE PRIMJENJUJE SPORAZUMOM**

Ovaj sporazum primjenjuje se na lica koja su rezidenti jedne ili obje države ugovornice.

**Član 2
POREZI NA KOJE SE PRIMJENJUJE SPORAZUM**

1. Ovaj sporazum primjenjuje se na poreze na dohodak koje zavodi država ugovornica ili njene političke jedinice ili jedinice lokalne samouprave, nezavisno od načina naplate.

2. Porezima na dohodak smatraju se svi porezi koji se zavode na ukupan dohodak ili na djelove dohotka, uključujući poreze na dobitak od otuđenja pokretne ili nepokretne imovine, poreze na ukupne iznose zarada koje isplaćuju preduzeća, kao i poreze na prirast imovine.

3. Porezi na koje se primjenjuje ovaj sporazum su:

- a) u slučaju Crne Gore:
 - (i) porez na dohodak fizičkih lica; i
 - (ii) porez na dobit pravnih lica;
- b) u slučaju Republike Češke:
 - (i) porez na dohodak fizičkih lica; i
 - (ii) porez na dohodak pravnih lica.

4. Sporazum se primjenjuje i na iste ili bitno slične poreze koji se poslije datuma potpisivanja ovog sporazuma zavedu pored ili umjesto postojećih poreza. Nadležni organi država ugovornica obavještavaju jedni druge o značajnim promjenama izvršenim u njihovim poreskim zakonima.

Član 3
OPŠTE DEFINICIJE

1. Za potrebe ovog sporazuma, ako iz sadržaja ne proizilazi drugačije:

- a) izraz "Crna Gora" označava državu Crnu Goru, a upotrijebljen u geografskom smislu označava suvozemnu (kopnenu) teritoriju Crne Gore, njene unutrašnje morske vode i pojas teritorijalnog mora, vazdušni prostor nad njima, kao i morsko dno i podzemlje dijela otvorenog mora izvan spoljne granice teritorijalnog mora, nad kojima Crna Gora vrši suverena prava radi istraživanja i korišćenja njihovih prirodnih bogatstava, u skladu sa svojim unutrašnjim zakonodavstvom i međunarodnim pravom;
- b) izraz "Republika Češka" označava teritoriju Republike Češke nad kojom se, prema češkom zakonodavstvu i u skladu sa međunarodnim pravom, vrše suverena prava Republike Češke;
- c) izrazi "država ugovornica" i "druga država ugovornica" označavaju Crnu Goru ili Republiku Češku, zavisno od smisla;
- d) izraz "lice" obuhvata fizičko lice, kompaniju i svako drugo društvo lica;
- e) izraz "kompanija" označava pravno lice ili bilo koji entitet koji se smatra pravnim licem za poreske svrhe;
- f) izraz "preduzeće" primjenjuje se na bilo koje poslovanje;
- g) izrazi "preduzeće države ugovornice" i "preduzeće druge države ugovornice" označavaju preduzeće kojim upravlja rezident države ugovornice, odnosno preduzeće kojim upravlja rezident druge države ugovornice;
- h) izraz "međunarodni saobraćaj" označava saobraćaj brodom, vazduhoplovom, željeznicom ili drumskim vozilom osim ako se brod, vazduhoplov, željezница ili drumska vozila koristi isključivo između mjesta u državi ugovornici, a preduzeće koje posluje brodom, vazduhoplovom, željeznicom ili drumskim vozilom nije preduzeće te države;
- i) izraz "nadležan organ" označava:
 - (i) u slučaju Crne Gore, Ministarstvo finansija ili njegov ovlašćeni predstavnik; i
 - (ii) u slučaju Republike Češke, ministar finansija ili njegov ovlašćeni predstavnik;
- j) izraz "državljanin" u odnosu na državu ugovornicu, označava:
 - (i) fizičko lice koje ima državljanstvo te države ugovornice; i
 - (ii) pravno lice, ortačko društvo ili udruženje koje takav status ima na osnovu zakonodavstva važećeg u državi ugovornici;
- k) izraz "poslovanje" takođe označava obavljanje profesionalnih djelatnosti i drugih djelatnosti nezavisnog karaktera.

2. Kada država ugovornica primjenjuje Sporazum svaki izraz koji u njemu nije definisan ima značenje, osim ako kontekst ne zahtijeva drugačije, koje ima u vrijeme primjene Sporazuma, prema zakonu te države za potrebe poreza na koje se Sporazum primjenjuje i značenje prema važećim poreskim zakonima koje primjenjuje ta država ima prednost u odnosu na značenje koje tom izrazu daju drugi zakoni te države.

Član 4
REZIDENT

1. Izraz "rezident države ugovornice", za potrebe ovog sporazuma, označava lice koje, prema zakonima te države, podliježe oporezivanju u toj državi po osnovu svog prebivališta, boravišta, sjedišta stvarne uprave ili drugog mjerila slične prirode, i uključuje tu državu ili njenu političku jedinicu ili jedinicu lokalne samouprave.

Ovaj izraz, međutim ne obuhvata lice koje u toj državi podliježe oporezivanju samo za dohodak iz izvora u toj državi.

2. Ako je, prema odredbama stava 1 ovog člana, fizičko lice rezident obje države ugovornice, njegov se status određuje na sledeći način:

- a) smatra se da je rezident samo države u kojoj ima stalno mjesto stanovanja; ako ima stalno mjesto stanovanja u obje države, smatra se da je rezident samo države sa kojom su njegove lične i ekonomske veze tiješnje (središte životnih interesa);
- b) ako ne može da se odredi u kojoj državi ima središte životnih interesa ili ako ni u jednoj državi nema stalno mjesto stanovanja, smatra se da je rezident samo države u kojoj ima uobičajeno mjesto stanovanja;
- c) ako ima uobičajeno mjesto stanovanja u obje države ili ga nema ni u jednoj od njih, smatra se da je rezident samo države čiji je državljanin;
- d) ako je državljanin obje države ili nijedne od njih, nadležni organi država ugovornica rješiće pitanje zajedničkim dogovorom.

3. Ako je, prema odredbama stava 1 ovog člana lice, osim fizičkog, rezident obje države ugovornice, nadležni organi država ugovornica će zajedničkim dogovorom odrediti državu za koju se to lice smatra rezidentom za potrebe ovog sporazuma, imajući u vidu sjedište stvarne uprave, mjesto osnivanja ili drugi način konstituisanja i bilo koje druge relevantne faktore. U nedostatku dogovora, to lice neće imati pravo na bilo kakvu olakšicu ili oslobođenje od plaćanja poreza predviđeno ovim sporazumom.

Član 5 **STALNA POSLOVNA JEDINICA**

1. Izraz "stalna poslovna jedinica", za potrebe ovog sporazuma, označava stalno mjesto preko kojeg preduzeće potpuno ili djelimično obavlja poslovanje.

2. Pod izrazom "stalna poslovna jedinica" podrazumijeva se naročito:

- a) sjedište uprave;
- b) ogrank;
- c) poslovница;
- d) fabrika;
- e) radionica; i
- f) rudnik, izvor nafte ili gasa, kamenolom ili drugo mjesto iskorišćavanja ili istraživanja prirodnih bogatstava.

3. Izraz "stalna poslovna jedinica" obuhvata i:

- a) gradilište, građevinske, montažne ili instalacione radove ili nadzorne djelatnosti u vezi sa tim radovima, ali samo ako takvo gradilište, radovi ili djelatnosti traju duže od 12 mjeseci;
- b) pružanje usluga, uključujući konsultantske ili menadžerske usluge, od strane preduzeća preko zaposlenih ili drugog osoblja angažovanog od strane preduzeća za te potrebe, ali samo ako se djelatnosti te vrste obavljaju na teritoriji druge države ugovornice u periodu ili periodima koji ukupno traju duže od šest mjeseci u periodu od 12 mjeseci.

4. Izuzetno od prethodnih odredaba ovog člana, pod izrazom stalna poslovna jedinica ne podrazumijeva se:

- a) korišćenje objekata i opreme isključivo u svrhe uskladištenja ili izlaganja dobara ili robe koja pripada preduzeću;
- b) održavanje zalihe dobara ili robe koja pripada preduzeću isključivo u svrhu uskladištenja ili izlaganja;

- c) održavanje zalihe dobara ili robe koja pripada preduzeću isključivo sa svrhom da je drugo preduzeće preradi;
- d) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu kupovine dobara ili robe ili pribavljanja obavještenja za preduzeće;
- e) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu obavljanja, za preduzeće, svake druge djelatnosti;
- f) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu djelatnosti navedenih u tač. a) do e) u bilo kojoj kombinaciji,

pod uslovom da ta djelatnost ili, u slučaju tačke f), ukupna djelatnost stalnog mjesta poslovanja, je pripremnog ili pomoćnog karaktera.

5. Izuzetno od odredaba st. 1 i 2 ovog člana, kada lice - osim zastupnika sa samostalnim statusom na koga se primjenjuje stav 6 ovog člana - radi u ime preduzeća i ima i uobičajeno koristi u državi ugovornici ovlašćenje da zaključuje ugovore u ime preduzeća, smatra se da to preduzeće ima stalnu poslovnu jedinicu u toj državi u odnosu na djelatnosti koje to lice obavlja za preduzeće, osim ako su djelatnosti tog lica ograničene na djelatnosti navedene u stavu 4 ovog člana koje, ako bi se obavljale preko stalnog mjesta poslovanja, ne bi ovo stalno mjesto poslovanja činile stalnom poslovom jedinicom prema odredbama tog stava.

6. Ne smatra se da preduzeće ima stalnu poslovnu jedinicu u drugoj državi ugovornici samo zato što u toj drugoj državi obavlja svoje poslove preko posrednika, generalnog komisionog zastupnika ili drugog predstavnika sa samostalnim statusom ako ta lica djeluju u okviru svoje redovne poslovne djelatnosti.

7. Činjenica da kompanija koja je rezident države ugovornice kontroliše ili je pod kontrolom kompanije koja je rezident druge države ugovornice ili koja obavlja poslovanje u toj drugoj državi (preko stalne poslovne jedinice ili na drugi način), sama po sebi nije dovoljna da se jedna kompanija smatra stalnom poslovnom jedinicom druge kompanije.

Član 6

DOHODAK OD NEPOKRETNE IMOVINE

1. Dohodak koji rezident države ugovornice ostvari od nepokretne imovine (uključujući dohodak od poljoprivrede ili šumarstva) koja se nalazi u drugoj državi ugovornici može se oporezivati u toj drugoj državi.

2. Izraz "nepokretna imovina" ima značenje prema zakonu države ugovornice u kojoj se odnosna nepokretna imovina nalazi. Ovaj izraz u svakom slučaju obuhvata imovinu koja pripada nepokretnoj imovini, stočni fond i opremu koja se koristi u poljoprivredi i šumarstvu, prava na koja se primjenjuju odredbe opštег zakona o zemljišnoj svojini, plodouživanje nepokretne imovine i prava na promjenljiva ili stalna plaćanja kao naknade za iskorišćavanje ili za pravo na iskorišćavanje mineralnih nalazišta, izvora i drugih prirodnih bogatstava; brodovi i vazduhoplovi ne smatraju se nepokretnom imovinom.

3. Odredbe stava 1 ovog člana primjenjuju se na dohodak koji se ostvari neposrednim korišćenjem, iznajmljivanjem ili drugim načinom korišćenja nepokretne imovine.

4. Odredbe st. 1 i 3 ovog člana primjenjuju se i na dohodak od nepokretne imovine preduzeća.

Član 7

DOBIT OD POSLOVANJA

1. Dobit preduzeća države ugovornice oporezuje se samo u toj državi, osim ako preduzeće obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi. Ako preduzeće obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice, dobit preduzeća može se oporezivati u toj drugoj državi, ali samo do iznosa koji se pripisuje toj stalnoj poslovnoj jedinici.

2. Zavisno od odredbe stava 3 ovog člana, kada preduzeće države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi, u svakoj državi ugovornici se toj stalnoj poslovnoj jedinici pripisuje dobit koju bi mogla da ostvari da je bila odvojeno i posebno preduzeće koje se bavi istim ili sličnim djelatnostima, pod istim ili sličnim uslovima i da je poslovala potpuno samostalno sa preduzećem čija je stalna poslovna jedinica.

3. Pri određivanju dobiti stalne poslovne jedinice, kao odbici priznaju se troškovi koji su učinjeni za potrebe stalne poslovne jedinice, uključujući troškove upravljanja i opšte administrativne troškove, bilo u državi u kojoj se nalazi stalna poslovna jedinica ili na drugom mjestu.

4. Ako je uobičajeno da se u državi ugovornici dobit koja se pripisuje stalnoj poslovnoj jedinici određuje na osnovu raspodjele ukupne dobiti preduzeća na njegove posebne djelove, rješenje iz stava 2 ovog člana ne sprječava tu državu ugovornicu da takvom uobičajenom raspodjelom odredi dobit koja se oporezuje; usvojeni metod raspodjele treba da bude takav da rezultat bude u skladu sa načelima koja su sadržana u ovom članu.

5. Stalnoj poslovnoj jedinici ne pripisuje se dobit ako ta stalna poslovna jedinica samo kupuje dobra ili robu za preduzeće.

6. Za potrebe prethodnih stavova, dobit koja se pripisuje stalnoj poslovnoj jedinici određuje se istom metodom iz godine u godinu, osim ako postoji opravdan i dovoljan razlog da se postupi drugačije.

7. Kada dobit obuhvata djelove dohotka koji su regulisani posebnim članovima ovog sporazuma, odredbe ovog člana ne utiču na odredbe tih članova.

Član 8 **MEĐUNARODNI SAOBRAĆAJ**

1. Dobit preduzeća države ugovornice od korišćenja brodova, vazduhoplova, željeznice ili drumskih vozila u međunarodnom saobraćaju oporezuje se samo u toj državi ugovornici.

2. Za potrebe ovog člana i nezavisno od odredaba člana 12, dobit od korišćenja brodova, vazduhoplova, željeznice ili drumskih vozila u međunarodnom saobraćaju uključuje:

- a) dobit od iznajmljivanja praznih brodova, vazduhoplova, željeznice ili drumskih vozila, i
- b) dobit od korišćenja, održavanja ili zakupa kontejnera (uključujući prikolice i opremu za prevoz kontejnera) koji se koriste za prevoz robe,

ako je takvo korišćenje, održavanje ili davanje u zakup, zavisno od slučaja, povremeno povezano sa korišćenjem broda, vazduhoplova, željeznice ili drumskog vozila u međunarodnom saobraćaju.

3. Odredbe stava 1. primjenjuju se i na dobit od učešća u pulu, zajedničkom poslovanju ili međunarodnoj poslovnoj agenciji.

Član 9 **POVEZANA PREDUZEĆA**

Ako

- a) preduzeće države ugovornice učestvuje neposredno ili posredno u upravljanju, kontroli ili imovini preduzeća druge države ugovornice, ili
- b) ista lica učestvuju neposredno ili posredno u upravljanju, kontroli ili imovini preduzeća države ugovornice i preduzeća druge države ugovornice

i ako su i u jednom i u drugom slučaju, između ta dva preduzeća, u njihovim trgovinskim ili finansijskim odnosima, dogovoreni ili nametnuti uslovi koji se razlikuju od uslova koji bi bili dogovoreni između nezavisnih

preduzeća, dobit koju bi, da nema tih uslova, ostvarilo jedno od preduzeća, ali je zbog tih uslova nije ostvarilo, može se uključiti u dobit tog preduzeća i shodno tome oporezovati.

Član 10 **DIVIDENDE**

1. Dividende koje isplaćuje kompanija rezident države ugovornice rezidentu druge države ugovornice mogu se oporezivati u toj drugoj državi.

2. Međutim, dividende koje isplaćuje kompanija koja je rezident države ugovornice mogu se oporezivati i u toj državi ugovornici, u skladu sa zakonima te države, ali ako je stvarni vlasnik dividendi rezident druge države ugovornice, obračunat porez ne može biti veći od 10 odsto bruto iznosa dividendi.

Nadležni organi država ugovornica će međusobno odrediti način primjene navedenih ograničenja. Ovaj stav ne utiče na oporezivanje dobiti kompanije iz koje se dividende isplaćuju.

3. Izraz "dividende", u ovom članu, označava dohodak od akcija, "jouissance" akcija ili "jouissance" prava, rudarskih akcija, osnivačkih akcija ili drugih prava učešća u dobiti koja nijesu potraživanja duga, kao i ostali dohodak koji je poreski izjednačen sa dohotkom od akcija u zakonima države čiji je rezident kompanija koja vrši raspodjelu ili isplatu.

4. Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne primjenjuju se ako stvarni vlasnik dividendi, rezident države ugovornice, obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici čiji je rezident kompanija koja isplaćuje dividende preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi u toj državi, a akcije na osnovu kojih se dividende isplaćuju stvarno pripadaju toj stalnoj poslovnoj jedinici. U tom slučaju primjenjuju se odredbe člana 7. ovog sporazuma.

5. Ako kompanija koja je rezident države ugovornice ostvaruje dobit ili dohodak iz druge države ugovornice, ta druga država ne može da zavede porez na dividende koje isplaćuje kompanija, osim ako su te dividende isplaćene rezidentu te druge države ili ako akcije na osnovu kojih se dividende isplaćuju stvarno pripadaju stalnoj poslovnoj jedinici koja se nalazi u toj drugoj državi, niti da neraspodjeljenu dobit kompanije oporezuje porezom na neraspodjeljenu dobit kompanije, čak i ako se isplaćene dividende ili neraspodjeljena dobit u potpunosti ili djelimično sastoje od dobiti ili dohotka koji su nastali u toj drugoj državi.

Član 11 **KAMATA**

1. Kamata koja nastaje u državi ugovornici a isplaćuje se rezidentu druge države ugovornice može se oporezivati u toj drugoj državi.

2. Međutim, kamata koja nastaje u državi ugovornici može se oporezivati i u toj državi ugovornici, u skladu sa zakonima te države, ali ako je stvarni vlasnik kamate rezident druge države ugovornice, obračunat porez ne može biti veći od 10 odsto bruto iznosa kamate.

Nadležni organi država ugovornica dogovaraju se o načinu primjene ovih ograničenja.

3. Izuzetno od odredaba stava 2 ovog člana, kamata se izuzima od oporezivanja u državi ugovornici u kojoj nastaje ako je ostvari ili stvarno posjeduje vlada druge države ugovornice, uključujući njenu političku jedinicu ili jedinicu lokalne samouprave, centralna (nacionalna) banka te druge države ili bilo koja finansijska institucija koju u potpunosti posjeduje ta vlada.

4. Za potrebe stava 3 ovog člana, pod finansijskim institucijama koje u potpunosti posjeduje vlada podrazumijeva se sljedeće:

- c) u slučaju Crne Gore:
 - (ii) Investiciono-Razvojni Fond Crne Gore;
 - (ii) Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Crne Gore; i

(iii) bilo koja finansijska institucija koja može biti naknadno dogovorena između nadležnih organa država ugovornica;

d) u slučaju Republike Češke:

(ii) Češka Banka za izvoz;

(ii) Kompanija za Izvozne Garancije i Osiguranje; i

(iii) bilo koja finansijska institucija koja može biti naknadno dogovorena između nadležnih organa država ugovornica.

5. Izraz "kamate", za potrebe ovog člana, označava dohodak od potraživanja duga svake vrste, nezavisno od toga da li su obezbijeđena zalogom ili ne i da li se na osnovu njih stiče pravo na učešće u dobiti dužnika ili ne, a naročito dohodak od državnih hartija od vrijednosti i dohodak od obveznica ili obveznica zajma, uključujući premije i nagrade na takve hartije od vrijednosti ili obveznice. Izraz "kamata" ne uključuje dohodak koji se tretira kao dividenda na osnovu odredaba člana 10. Zatezne kamate zbog kašnjenja pri isplati ne smatraju se kamatama za svrhe ovog člana.

6. Odredbe st. 1, 2 i 3 ovog člana ne primjenjuju se ako stvarni vlasnik kamate, rezident države ugovornice, obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici u kojoj kamata nastaje, preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi u toj državi, a potraživanje duga na koje se plaća kamata je stvarno povezano s tom stalnom poslovnom jedinicom. U tom slučaju se primjenjuju odredbe člana 7 ovog sporazuma.

7. Smatra se da kamata nastaje u državi ugovornici kada je isplatilac kamate rezident te države. Kada lice koje plaća kamatu, bez obzira na to da li je rezident države ugovornice, ima u toj državi ugovornici stalnu poslovnu jedinicu u vezi sa kojom je povezan dug na koji se plaća kamata, a tu kamatu snosi ta stalna poslovna jedinica, smatra se da kamata nastaje u državi u kojoj se nalazi stalna poslovna jedinica.

8. Ako iznos kamate, zbog posebnog odnosa između platioca kamate i stvarnog vlasnika ili između njih i trećeg lica, imajući u vidu potraživanje duga za koje se ona plaća, prelazi iznos koji bi bio ugovoren između platioca kamate i stvarnog vlasnika, odredbe ovog člana primjenjuju se samo na iznos koji bi bio ugovoren da takvog odnosa nema. U tom slučaju višak plaćenog iznosa oporezuje se saglasno zakonima svake države ugovornice, imajući u vidu ostale odredbe ovog sporazuma.

Član 12 **AUTORSKE NAKNADE**

1. Autorske naknade koje nastaju u državi ugovornici a isplaćuju se rezidentu druge države ugovornice, mogu se oporezivati u toj drugoj državi.

2. Međutim, autorske naknade koje nastaju u državi ugovornici mogu se oporezivati i u toj državi ugovornici, u skladu sa zakonima te države, ali ako je stvarni vlasnik autorskih naknada rezident druge države ugovornice, obračunat porez ne može biti veći od:

- 5 odsto bruto iznosa autorskih naknada navedenih u tački a) stav 3. ovog člana;
- 10 odsto bruto iznosa autorskih naknada navedenih u tački b) stav 3. ovog člana.

Nadležni organi država ugovornica dogovaraju se o načinu primjene ovih ograničenja.

3. Izraz "autorske naknade", u ovom članu, označava plaćanja bilo koje vrste koja su primljena kao naknada za korišćenje ili za pravo korišćenja:

- autorskog prava na književno, umjetničko ili naučno djelo, izuzev kompjuterskog softvera, uključujući i kinematografske filmove ili filmove, trake ili druga sredstva za reprodukciju slike ili zvuka;
- patenta, zaštitnog znaka, nacrta ili modela, plana, tajne formule ili postupka, uključujući kompjuterski softver, ili za korišćenje ili za pravo korišćenja industrijske, komercijalne ili naučne opreme ili za obavještenja koja se odnose na industrijska, komercijalna ili naučna iskustva.

4. Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne primjenjuju se ako stvarni vlasnik autorskih naknada, rezident države ugovornice, obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici u kojoj autorske naknade nastaju, preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi u toj drugoj državi ugovornici, a pravo ili imovina na osnovu kojih se autorske naknade plaćaju stvarno pripadaju toj stalnoj poslovnoj jedinici. U tom slučaju primjenjuju se odredbe člana 7 ovog sporazuma.

5. Smatra se da autorske naknade nastaju u državi ugovornici kada je isplatiac rezident te države. Kada lice koje plaća autorske naknade, bez obzira na to da li je rezident države ugovornice, ima u državi ugovornici stalnu poslovnu jedinicu u vezi sa kojom je nastala obaveza plaćanja autorskih naknada, a te autorske naknade padaju na teret te stalne poslovne jedinice, smatra se da autorske naknade nastaju u državi u kojoj se nalazi stalna poslovna jedinica.

6. Ako iznos autorskih naknada, zbog posebnog odnosa između platioca i stvarnog vlasnika ili između njih i trećeg lica, imajući u vidu korišćenje, pravo ili informaciju za koje se one plaćaju, prelazi iznos koji bi bio ugovoren između platioca i stvarnog vlasnika, odredbe ovog člana primjenjuju se samo na iznos koji bi bio ugovoren da takvog odnosa nema. U tom slučaju višak plaćenog iznosa oporezuje se saglasno zakonima svake države ugovornice, imajući u vidu ostale odredbe ovog sporazuma.

Član 13 **KAPITALNI DOBITAK**

1. Dobit koju ostvari rezident države ugovornice od otuđenja nepokretne imovine navedene u članu 6 ovog sporazuma, a koja se nalazi u drugoj državi ugovornici, može se oporezivati u toj drugoj državi.

2. Dobit od otuđenja pokretne imovine koja čini dio imovine namijenjene za poslovanje stalne poslovne jedinice koju preduće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici, uključujući i prihode od otuđenja te stalne poslovne jedinice (same ili zajedno s cijelim preduzećem), može se oporezivati u toj drugoj državi.

3. Dobit od otuđenja imovine koja čini dio imovine predužeća države ugovornice i koja se sastoji od brodova, vazduhoplova, železnice ili drumskih vozila koja to predužeće koristi u međunarodnom saobraćaju ili pokretne imovine koja služi za korišćenje tih brodova, vazduhoplova, železnice ili drumskih vozila, oporezuje se samo u toj državi.

4. Dobit od otuđenja imovine, osim imovine navedene u st. 1, 2 i 3 ovog člana, oporezuje se samo u državi ugovornici čiji je rezident lice koje je otuđilo imovinu.

Član 14 **PRIMANJA PO OSNOVU ZAPOSLENJA**

1. Zavisno od odredaba čl. 15, 17 i 18 ovog sporazuma, zarade, naknade i druga slična primanja koja rezident države ugovornice ostvari po osnovu zaposlenja, oporezuju se samo u toj državi, osim ako se zaposlenje vrši u drugoj državi ugovornici. Ako se zaposlenje vrši na taj način, takva primanja koja se u njoj ostvaruju mogu se oporezivati u toj drugoj državi.

2. Izuzetno od odredaba stava 1 ovog člana, primanja koja rezident države ugovornice ostvari po osnovu zaposlenja u drugoj državi ugovornici oporezuju se samo u prvopomenutoj državi ako su ispunjeni svi sljedeći uslovi:

- a) ako primalac zaposlen u drugoj državi u periodu ili periodima koji ukupno ne prelaze 183 dana u periodu od dvanaest mjeseci koji počinje ili se završava u odnosnoj poreskoj godini, i
- b) ako se primanja isplaćuju od strane ili u ime poslodavca koji nije rezident druge države, i
- c) ako primanja ne padaju na teret stalne poslovne jedinice koju poslodavac ima u drugoj državi.

3. Pri obračunavanju perioda pomenutih u tački a) stav 2 ovog člana uključuju se sljedeći dani:

- a) svi dani fizičkog prisustva, uključujući dane dolaska i odlaska, i
 - b) dani provedeni van države u kojoj se djelatnost obavlja, kao što su subote i nedjelje, nacionalni praznici, praznici i službena putovanja neposredno povezana sa radnim odnosom primaoca u toj državi, nakon kojih se djelatnost nastavlja na teritoriji te države.
4. Izuzetno od prethodnih odredaba ovog člana, primanja koja rezident države ugovornice ostvari po osnovu zaposlenja, kao član redovne posade na brodu, vazduhoplovu, željeznicu ili drumskom vozilu, obavljenog na brodu, vazduhoplovu, željeznicu ili drumskom vozilu u međunarodnom saobraćaju, osim na brodu, vazduhoplovu, željeznicu ili drumskom vozilu, koji posluje isključivo unutar druge države ugovornice, oporezuju se samo u pravopomenutoj državi.

**Član 15
PRIMANJA DIREKTORA**

Primanja direktora i druga slična primanja koja ostvari rezident države ugovornice, u svojstvu člana odbora direktora ili bilo kog drugog sličnog organa kompanije koja je rezident druge države ugovornice, mogu se oporezivati u toj drugoj državi.

**Član 16
UMJETNICI I SPORTISTI**

1. Izuzetno od odredaba čl. 7 i 14 ovog sporazuma, dohodak koji ostvari rezident države ugovornice kao izvođač pozorišne, filmske, radio ili televizijske umjetnosti, ili kao muzičar ili sportista, od svoje samostalne djelatnosti u drugoj državi ugovornici, može se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Ako dohodak od lično obavljenih djelatnosti izvođača ili sportiste ne pripada lično izvođaču ili sportisti nego drugom licu, taj dohodak se, izuzetno od odredaba čl. 7 i 14 ovog sporazuma, može oporezivati u državi ugovornici u kojoj su obavljene djelatnosti izvođača ili sportiste.

**Član 17
PENZIJE**

Zavisno od odredaba stava 2 člana 18 ovog sporazuma, penzije i druga slična primanja koja se isplaćuju rezidentu države ugovornice po osnovu ranijeg radnog odnosa, oporezuju se samo u toj državi.

**Član 18
JAVNA SLUŽBA**

- 1.
 - a) Zarade, naknade i druga slična primanja, koje plaća država ugovornica ili njena politička jedinica ili jedinica lokalne samouprave fizičkom licu, za usluge učinjene toj državi ili političkoj jedinici ili jedinici lokalne samouprave, oporezuju se samo u toj državi.
 - b) Međutim, zarade, naknade i druga slična primanja oporezuju se samo u drugoj državi ugovornici ako su usluge učinjene u toj državi, a fizičko lice je rezident te države koje je:
 - (i) državljanin te države; ili
 - (ii) koje nije postalo rezident te države samo zbog vršenja usluga.
- 2.
 - a) Izuzetno od odredbi stava 1, penzije i druga slična primanja koja fizičkom licu plaća država ugovornica ili njena politička jedinica ili jedinica lokalne samouprave neposredno ili iz fondova za usluge učinjene toj državi ili političkoj jedinici ili jedinici lokalne samouprave, oporezuju se samo u toj državi.
 - b) Međutim, takve penzije i druga slična primanja oporezuju se samo u drugoj državi ugovornici ako je fizičko lice rezident i državljanin te države.

3. Odredbe čl. 14, 15, 16 i 17 ovog sporazuma primjenjuju se na zarade, naknade, penzije i druga slična primanja, za usluge učinjene u vezi sa privrednom djelatnošću države ugovornice ili njene političke jedinice ili jedinice lokalne samouprave.

Član 19
STUDENTI

Student ili lice na stručnoj obuci koje je neposredno prije odlaska u državu ugovornicu bilo rezident ili je rezident druge države ugovornice, a boravi u pravopomenutoj državi isključivo radi obrazovanja ili obučavanja, ne oporezuje se u toj državi za primanja koja dobija za izdržavanje, obrazovanje ili obučavanje, pod uslovom da su ta primanja iz izvora van te države.

Član 20
OSTALI DOHODAK

1. Djelovi dohotka rezidenta države ugovornice, bez obzira na to gdje nastaju, koji nijesu regulisani u prethodnim članovima ovog sporazuma oporezuju se samo u toj državi.
2. Odredbe stava 1 ne primjenjuju se na dohodak, izuzimajući dohodak od nepokretne imovine definisane u stavu 2 člana 6 ovog sporazuma, ako primalac tog dohotka - rezident države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi, a pravo ili imovina na osnovu kojih se dohodak plaća stvarno su povezani sa stalnom poslovnom jedinicom. U tom slučaju se primjenjuju odredbe člana 7 ovog sporazuma.

Član 21
OTKLANJANJE DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA

1. Ako rezident države ugovornice ostvaruje dohodak koji se, u skladu s odredbama ovog sporazuma, može oporezivati u drugoj državi ugovornici, pravopomenuta država odobrava kao odbitak od poreza na dohodak tog rezidenta, iznos jednak porezu na dohodak koji je plaćen u toj drugoj državi.

Taj odbitak ne može biti veći od dijela poreza na dohodak kako je obračunat prije izvršenog odbijanja, koji odgovara dohotku koji se može, oporezivati u toj drugoj državi.

2. Ako je, u skladu s nekom odredbom sporazuma, dohodak koju ostvari rezident države ugovornice izuzet od oporezivanja u toj državi, ta država može, pri obračunavanju poreza na ostali dohodak tog rezidenta, da uzme u obzir izuzeti dohodak.

3. Izuzetno od odredaba stava 1. ovog člana, metod izuzimanja može se takođe primijeniti u državi ugovornici pod uslovom da domaće zakonodavstvo te država to dozvoljava i u skladu sa tim zakonima.

Član 22
JEDNAK TRETMAN

1. Državljeni države ugovornice ne podliježu u drugoj državi ugovornici oporezivanju ili zahtjevu u vezi s oporezivanjem koje je drukčije ili teže od oporezivanja i zahtjeva u vezi s oporezivanjem, posebno u odnosu na rezidentnost, kojima državljeni te druge države u istim uslovima, podliježu ili mogu podleći. Ova odredba se, nezavisno od odredaba člana 1, primjenjuje i na lica koja nijesu rezidenti jedne ili obje države ugovornice.
2. Oporezivanje stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ne može biti nepovoljnije u toj drugoj državi od oporezivanja preduzeća te druge države koja obavljaju iste djelatnosti. Ova odredba ne može se tumačiti tako da obavezuje državu ugovornicu da rezidentima druge države ugovornice odobrava lična oslobađanja, olakšice i umanjenja za svrhe oporezivanja zbog ličnog statusa ili porodičnih obaveza koje odobrava svojim rezidentima.

3. Kamata, autorske naknade i druge isplate koje preduzeće države ugovornice plaća rezidentu druge države ugovornice, pri utvrđivanju oporezive dobiti tog preduzeća, odbijaju se pod istim uslovima kao da su plaćene rezidentu prvpomenute države, osim kada se primjenjuju odredbe člana 9, člana 11 stav 8 ili člana 12 stav 6 ovog sporazuma.

4. Preduzeća države ugovornice čiju imovinu potpuno ili djelimično posjeduju ili kontrolišu, posredno ili neposredno, jedan ili više rezidenata druge države ugovornice, u prvpomenutoj državi ugovornici ne podliježu oporezivanju ili obavezi u vezi s oporezivanjem, koje je drugčije ili teže od oporezivanja i obaveza u vezi s oporezivanjem kome druga slična preduzeća prvpomenute države podliježu ili mogu podleći.

5. Izuzetno od odredaba člana 2. ovog sporazuma, odredbe ovog člana primjenjuju se na poreze svake vrste i opisa.

Član 23
POSTUPAK ZAJEDNIČKOG DOGOVARANJA

1. Ako lice smatra da mjere jedne ili obje države ugovornice dovode ili će dovesti do toga da ne bude oporezovano u skladu s odredbama ovog sporazuma, ono može, bez obzira na pravna sredstva predviđena unutrašnjim zakonom tih država, da izloži svoj slučaj nadležnom organu bilo koje države ugovornice. Slučaj mora biti izložen u roku od tri godine od dana prvog obavještenja o mjeri koja dovodi do oporezivanja koje nije u skladu s odredbama ovog sporazuma.

2. Ako nadležni organ smatra da je prigovor opravdan i ako nije u mogućnosti da sam dođe do zadovoljavajućeg rješenja, nastojaće da slučaj riješi zajedničkim dogovorom s nadležnim organom druge države ugovornice radi izbjegavanja oporezivanja koje nije u skladu s ovim sporazumom. Postignuti dogovor primjenjuje se bez obzira na vremenska ograničenja u unutrašnjem zakonu država ugovornica.

3. Nadležni organi država ugovornica nastoje da zajedničkim dogovorom otklone teškoće ili nejasnoće koje nastaju pri tumačenju ili primjeni ovog sporazuma. Oni se mogu i zajednički savjetovati radi otklanjanja dvostrukog oporezivanja u slučajevima koji nisu predviđeni ovim sporazumom.

4. Nadležni organi država ugovornica mogu neposredno međusobno komunicirati, radi postizanja dogovora u smislu prethodnih stavova ovog člana.

Član 24
RAZMJENA OBAVJEŠTENJA

1. Nadležni organi država ugovornica razmjenjuju obavještenja koja se smatraju relevantnim za primjenu odredaba ovog sporazuma ili primjenu ili sprovođenje unutrašnjih zakona država ugovornica koji se odnose na poreze bilo koje vrste i oblika koje zavode države ugovornice ili njihove političke jedinice ili jedinice lokalne samouprave ako oporezivanje predviđeno tim zakonima nije u suprotnosti s ovim sporazumom. Razmjena obavještenja nije ograničena čl. 1 i 2 ovog sporazuma.

2. Obavještenje primljeno od države ugovornice iz stava 1 smatra se tajnom isto kao i obavještenje dobijeno prema unutrašnjim zakonima te države i može se saopštiti samo licima ili organima (uključujući sudove i upravne organe) koji su nadležni za razrez ili naplatu, prinudno ili sudsko izvršenje ili rješavanje po žalbama, u odnosu na poreze navedene u stavu 1 ili na nadzor nad gore navedenim. Ta lica ili organi koriste obavještenja samo za te svrhe. Oni mogu saopštiti obavještenja u javnom sudskom postupku ili u sudskim odlukama. Izuzetno od prethodno navedenog, obavještenje primljeno od strane države ugovornice može se koristiti za druge svrhe kada se to obavještenje može koristiti za te druge svrhe u skladu sa zakonima obje države ugovornice i nadležni organ države ugovornice koji daje obavještenja, odobrava takvo korišćenje.

3. Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne mogu se ni u kom slučaju tumačiti kao obaveza države ugovornice da:

- a) preduzima upravne mjere suprotne zakonima ili upravnoj praksi te ili druge države ugovornice;

- b) daje obavještenja koja se ne mogu dobiti na osnovu zakona ili u redovnom upravnom postupku te ili druge države ugovornice;
- c) daje obavještenja koja otkrivaju trgovinsku, poslovnu, industrijsku, komercijalnu ili profesionalnu tajnu ili poslovni postupak ili obavještenje čije bi saopštenje bilo suprotno javnom poretku.

4. Ukoliko država ugovornica traži obavještenja u skladu sa ovim članom, druga država ugovornica koristi svoje mјere za pribavljanje traženih obavještenja čak i ako toj drugoj državi ugovornici ta obavještenja nijesu potrebna za sopstvene poreske svrhe. Obaveza sadržana u prethodnoj rečenici podliježe ograničenjima iz stava 3, ali se ni u kom slučaju ta ograničenja ne mogu tumačiti tako da omogućavaju državi ugovornici da odbije da dostavi obavještenja zbog toga što ne postoji domaći interes za takvim obavještenjima.

5. Ograničenja iz stava 3 ne mogu se ni u kom slučaju tumačiti kao mogućnost države ugovornice da odbije dostavljanje obavještenja samo zato što ta obavještenja posjeduje banka, druga finansijska institucija, zastupnik ili lice koje radi u agenciji ili u fiducijskom svojstvu ili ima veze sa vlasništvom interesa u licu.

Član 25
ČLANOVI DIPLOMATSKIH MISIJA I KONZULATA

Odredbe ovog sporazuma ne utiču na poreske povlastice članova diplomatskih misija ili konzulata predviđene opštim pravilima međunarodnog prava ili odredbama posebnih sporazuma.

Član 26
MJEŠOVITA PRAVILA

1. Izuzetno od odredaba ovog sporazuma, koristi iz ovog sporazuma ne odobravaju se u odnosu na dio dohotka, ako se osnovano može zaključiti, uzimajući u obzir sve relevantne činjenice i okolnosti, da je sticanje koristi bio jedan od osnovnih razloga bilo kojeg aganžmana ili transakcije koje su neposredno ili posredno rezultirali tom korišću, osim ako se ustanovi da bi odobravanje te koristi u tim okolnostima bilo u skladu sa ciljem ili svrhom odgovarajućih odredaba ovog sporazuma.

2. Odredbe ovog sporazuma neće se tumačiti tako da sprječavaju bilo koju državu ugovornicu da primjenjuje odredbe propisane domaćim zakonima sa ciljem sprječavanja izbjegavanja plaćanja ili poreske evazije.

Član 27
AMANDMANI

Države ugovornice uz obostranu saglasnost mogu izmijeniti sporazum posebnim relevantnim protokolima, čije će odredbe činiti sastavni dio ovog sporazuma.

Član 28
STUPANJE NA SNAGU

1. Države ugovornice diplomatskim putem pismeno obavještavaju jedna drugu o okončanju postupaka predviđenih njihovim unutrašnjim zakonima za stupanje na snagu ovog sporazuma. Ovaj sporazum stupa na snagu datumom posljednjeg od tih obavještenja i njegove odredbe se primjenjuju:

- a) u Crnoj Gori: u odnosu na poreze na dohodak koji je ostvaren u svakoj poreskoj godini koja počinje prvog januara ili poslije prvog januara kalendarske godine koja neposredno slijedi godinu u kojoj sporazum stupa na snagu;
- b) u Republici Češkoj:

(i) u odnosu na poreze po odbitku, na dohodak koji se plaća ili kreditira prvog januara ili poslije prvog januara kalendarske godine koja neposredno slijedi godinu u kojoj sporazum stupa na snagu;

(ii) u odnosu na ostale poreze na dohodak, na dohodak u bilo kojoj poreskoj godini koja počinje prvog januara ili poslije prvog januara kalendarske godine koja neposredno slijedi godinu u kojoj sporazum stupa na snagu.

2. Ugovor između Savjeta ministara Srbije i Crne Gore i Vlade Republike Češke o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja odnosi na poreze na dohodak i na imovinu, koji je potписан u Pragu 11. novembra 2004. godine, ostaće na snazi i primjenjivaće se u odnosima između Crne Gore i Republike Češke do datuma početka primjene ovog sporazuma.

Član 29 **PRESTANAK VAŽENJA**

Ovaj sporazum ostaje na snazi dok ga ne otkaže jedna od država ugovornica. Država ugovornica može otkazati ovaj sporazum diplomatskim putem, dostavljanjem pismenog obavještenja o prestanku njegovog važenja najkasnije šest mjeseci prije kraja bilo koje kalendarske godine koja počinje po isteku perioda od pet godina od dana stupanja na snagu ovog sporazuma. U tom slučaju, ovaj sporazum prestaje da se primjenjuje:

- a) u Crnoj Gori: u odnosu na poreze na dohodak koji je ostvaren u svakoj poreskoj godini koja počinje prvog januara ili posle prvog januara kalendarske godine koja neposredno slijedi godinu u kojoj je dato obavještenje o prestanku važenja;
- b) u Republici Češkoj:

(i) u odnosu na poreze po odbitku, na dohodak koji se plaća ili kreditira prvog januara ili poslije prvog januara kalendarske godine koja neposredno slijedi godinu u kojoj je dato obavještenje o prestanku važenja;

(ii) u odnosu na ostale poreze na dohodak, na dohodak u bilo kojoj poreskoj godini koja počinje prvog januara ili poslije prvog januara kalendarske godine koja neposredno slijedi godinu u kojoj je dato obavještenje o prestanku važenja.

U potvrdu toga su dolje potpisani, punovažno za to ovlašćeni, potpisali ovaj sporazum.

Sačinjeno u godine, u dva originalna primjerka, na crnogorskom, češkom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi podjednako vjerodostojni. U slučaju razlike između tekstova, mjerodavan je tekst na engleskom jeziku.

ZA CRNU GORU

ZA REPUBLIKU ČEŠKU

AGREEMENT

BETWEEN

MONTENEGRO

AND

THE CZECH REPUBLIC

**FOR THE ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME AND FOR
THE PREVENTION OF TAX EVASION AND AVOIDANCE**

Montenegro and the Czech Republic,

Desiring to further develop their economic relationships and to enhance their co-operation in tax matters,

Intending to conclude an Agreement for the elimination of double taxation with respect to taxes on income without creating opportunities for non-taxation or reduced taxation through tax evasion or avoidance (including through treaty-shopping arrangements aimed at obtaining reliefs provided in this Agreement for the indirect benefit of residents of third jurisdictions),

Have agreed as follows:

**Article 1
PERSONS COVERED**

This Agreement shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

**Article 2
TAXES COVERED**

1. This Agreement shall apply to taxes on income imposed on behalf of a Contracting State or of its political subdivisions or local authorities, irrespective of the manner in which they are levied.
2. There shall be regarded as taxes on income all taxes imposed on total income or on elements of income, including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property, taxes on the total amounts of wages or salaries paid by enterprises, as well as taxes on capital appreciation.

3. The existing taxes to which the Agreement shall apply are in particular:

- a) in the case of Montenegro:
 - (i) personal income tax; and
 - (ii) corporate profit tax;
- b) in the case of the Czech Republic:

- (i) the tax on income of individuals; and
- (ii) the tax on income of legal persons.

4. The Agreement shall apply also to any identical or substantially similar taxes that are imposed after the date of signature of the Agreement in addition to, or in place of, the existing taxes. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any significant changes that have been made in their taxation laws.

Article 3 **GENERAL DEFINITIONS**

1. For the purposes of this Agreement, unless the context otherwise requires:

- a) the term "Montenegro" means Montenegro and, when used in a geographical sense, it means the land territory of Montenegro, its internal sea waters and the belt of the territorial sea, the air space thereover, as well as the seabed and subsoil of the part of the high sea outside the outer limit of the territorial sea over which Montenegro exercises its sovereign rights for the purpose of exploration and exploitation of their natural resources in accordance with its internal legislation and international law;
- b) the term "the Czech Republic" means the territory of the Czech Republic over which, under Czech legislation and in accordance with international law, the sovereign rights of the Czech Republic are exercised;
- c) the terms "a Contracting State" and "the other Contracting State" mean Montenegro or the Czech Republic, as the context requires;
- d) the term "person" includes an individual, a company and any other body of persons;
- e) the term "company" means any body corporate or any entity that is treated as a body corporate for tax purposes;
- f) the term "enterprise" applies to the carrying on of any business;
- g) the terms "enterprise of a Contracting State" and "enterprise of the other Contracting State" mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;
- h) the term "international traffic" means any transport by a ship, aircraft, railway or road vehicle except when the ship, aircraft, railway or road vehicle is operated solely between places in a Contracting State and the enterprise that operates the ship, aircraft, railway or road vehicle is not an enterprise of that State;
- i) the term "competent authority" means:
 - (i) in the case of Montenegro, the Ministry of Finance or its authorized representative; and
 - (ii) in the case of the Czech Republic, the Minister of Finance or his authorized representative;
- j) the term "national", in relation to a Contracting State, means:
 - (i) any individual possessing the nationality of that Contracting State; and
 - (ii) any legal person, partnership or association deriving its status as such from the laws in force in that Contracting State;
- k) the term "business" includes also the performance of professional services and of other activities of an independent character.

2. As regards the application of the Agreement at any time by a Contracting State, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning that it has at that time under the law of that State for the purposes of the taxes to which the Agreement applies, any meaning under the applicable tax laws of that State prevailing over a meaning given to the term under other laws of that State.

Article 4
RESIDENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "resident of a Contracting State" means any person who, under the laws of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of effective management or any other criterion of a similar nature, and also includes that State and any political subdivision or local authority thereof. This term, however, does not include any person who is liable to tax in that State in respect only of income from sources in that State.

2. Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:

- a) he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in both States, he shall be deemed to be a resident only of the State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests);
- b) if the State in which he has his centre of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in either State, he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has an habitual abode;
- c) if he has an habitual abode in both States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident only of the State of which he is a national;
- d) if he is a national of both States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.

3. Where by reason of the provisions of paragraph 1 a person other than an individual is a resident of both Contracting States, the competent authorities of the Contracting States shall endeavour to determine by mutual agreement the Contracting State of which such person shall be deemed to be a resident for the purposes of the Agreement, having regard to its place of effective management, the place where it is incorporated or otherwise constituted and any other relevant factors. In the absence of such agreement, such person shall not be entitled to any relief or exemption from tax provided by the Agreement.

Article 5
PERMANENT ESTABLISHMENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "permanent establishment" means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.

2. The term "permanent establishment" includes especially:

- a) a place of management;
- b) a branch;
- c) an office;
- d) a factory;
- e) a workshop; and
- f) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of extraction or exploration of natural resources.

3. The term "permanent establishment" also encompasses:

- a) a building site, a construction, assembly or installation project or supervisory activities in connection therewith, but only if such site, project or activities last more than twelve months;
- b) the furnishing of services, including consultancy or managerial services, by an enterprise of a Contracting State or through employees or other personnel engaged by the enterprise for such

purpose, but only if activities of that nature continue within the other Contracting State for a period or periods aggregating more than six months within any twelve-month period.

4. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the term "permanent establishment" shall be deemed not to include:

- a) the use of facilities solely for the purpose of storage or display of goods or merchandise belonging to the enterprise;
- b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage or display;
- c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;
- d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise or of collecting information, for the enterprise;
- e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on, for the enterprise, any other activity;
- f) the maintenance of a fixed place of business solely for any combination of activities mentioned in sub-paragraphs a) to e),

provided that such activity or, in the case of sub-paragraph f), the overall activity of the fixed place of business, is of a preparatory or auxiliary character.

5. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, where a person – other than an agent of an independent status to whom paragraph 6 applies – is acting on behalf of an enterprise and has, and habitually exercises, in a Contracting State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in that State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 4 which, if exercised through a fixed place of business, would not make this fixed place of business a permanent establishment under the provisions of that paragraph.

6. An enterprise of a Contracting State shall not be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State merely because it carries on business in that other State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status, provided that such persons are acting in the ordinary course of their business.

7. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

Article 6 **INCOME FROM IMMOVABLE PROPERTY**

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. The term "immovable property" shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources; ships and aircraft shall not be regarded as immovable property.

3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting, or use in any other form of immovable property.

4. The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise.

Article 7
BUSINESS PROFITS

1. The profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State but only so much of them as is attributable to that permanent establishment.

2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.

3. In determining the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions expenses which are incurred for the purposes of the permanent establishment, including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere.

4. Insofar as it has been customary in a Contracting State to determine the profits to be attributed to a permanent establishment on the basis of an apportionment of the total profits of the enterprise to its various parts, nothing in paragraph 2 shall preclude that Contracting State from determining the profits to be taxed by such an apportionment as may be customary; the method of apportionment adopted shall, however, be such that the result shall be in accordance with the principles contained in this Article.

5. No profits shall be attributed to a permanent establishment by reason of the mere purchase by that permanent establishment of goods or merchandise for the enterprise.

6. For the purposes of the preceding paragraphs, the profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.

7. Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Agreement, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

Article 8
INTERNATIONAL TRAFFIC

1. Profits derived by an enterprise of a Contracting State from the operation of ships, aircraft, railway or road vehicles in international traffic shall be taxable only in that State.

2. For the purposes of this Article and notwithstanding the provisions of Article 12, profits from the operation of ships, aircraft, railway or road vehicles in international traffic include:

- a) profits from the rental on a bare boat basis of ships, aircraft, railway or road vehicles, and
- b) profits from the use, maintenance or rental of containers (including trailers and related equipment for the transport of containers) used for the transport of goods,

where such rental or such use, maintenance or rental, as the case may be, is incidental to the operation of ships, aircraft, railway or road vehicles in international traffic.

3. The provisions of paragraph 1 shall also apply to profits from the participation in a pool, a joint business or an international operating agency.

Article 9
ASSOCIATED ENTERPRISES

Where

- a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State, or
- b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State,

and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

Article 10
DIVIDENDS

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State may also be taxed in that State according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the dividends is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the dividends.

The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of this limitation.

This paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

3. The term "dividends" as used in this Article means income from shares, "jouissance" shares or "jouissance" rights, mining shares, founders' shares or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as other income which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution or payment is a resident.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State of which the company paying the dividends is a resident through a permanent establishment situated therein and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.

5. Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except insofar as such dividends are paid to a resident of that other State or insofar as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment situated in that other State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on the company's undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other State.

Article 11
INTEREST

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, interest arising in a Contracting State may also be taxed in that State according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the interest is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the interest.

The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of this limitation.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2, interest shall be exempted from tax in the Contracting State in which it arises if it is beneficially owned by the Government of the other Contracting State or any political subdivision or local authority thereof, the Central (National) Bank of that other State or any financial institution wholly owned by that Government.

4. For the purposes of paragraph 3, a financial institution wholly owned by the Government means the following:

- a) in the case of Montenegro:
 - (i) the Investment and Development Fund of Montenegro;
 - (ii) the Pension and Disability Insurance Fund of Montenegro; and
 - (iii) any financial institution as may be agreed upon between the competent authorities of the Contracting States;
- b) in the case of the Czech Republic:
 - (i) the Czech Export Bank;
 - (ii) the Export Guarantee and Insurance Company; and
 - (iii) any financial institution as may be agreed upon between the competent authorities of the Contracting States.

5. The term "interest" as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by mortgage and whether or not carrying a right to participate in the debtor's profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bonds or debentures. The term "interest" shall not include any income treated as a dividend under Article 10. Penalty charges for late payment shall not be regarded as interest for the purposes of this Article.

6. The provisions of paragraphs 1, 2 and 3 shall not apply if the beneficial owner of the interest, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises through a permanent establishment situated therein and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.

7. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment is situated.

8. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 12
ROYALTIES

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, royalties arising in a Contracting State may also be taxed in that State according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the royalties is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed:

- a) 5 per cent of the gross amount of the royalties referred to in sub-paragraph a) of paragraph 3;
- b) 10 per cent of the gross amount of the royalties referred to in sub-paragraph b) of paragraph 3.

The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of these limitations.

3. The term "royalties" as used in this Article means payments of any kind received as a consideration for the use of, or the right to use:

- a) any copyright of literary, artistic or scientific work, except for computer software, and including cinematograph films, or films, tapes and other means of image or sound reproduction;
- b) any patent, trade mark, design or model, plan, secret formula or process, including computer software, or for the use of, or the right to use, industrial, commercial or scientific equipment, or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the royalties, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise through a permanent establishment situated therein and the right or property in respect of which the royalties are paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.

5. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is a resident of that State. Where, however, the person paying the royalties, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment in connection with which the liability to pay the royalties was incurred, and such royalties are borne by such permanent establishment, then such royalties shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment is situated.

6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 13
CAPITAL GAINS

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise), may be taxed in that other State.

3. Gains from the alienation of property forming part of the business property of an enterprise of a Contracting State and consisting of ships, aircraft, railway or road vehicles operated by such enterprise in international

traffic or of movable property pertaining to the operation of such ships, aircraft, railway or road vehicles, shall be taxable only in that State.

4. Gains from the alienation of any property, other than that referred to in paragraphs 1, 2 and 3, shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

Article 14 **INCOME FROM EMPLOYMENT**

1. Subject to the provisions of Articles 15, 17 and 18, salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State if all the following conditions are met:

- a) the recipient exercises the employment in the other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days in any twelve-month period commencing or ending in the fiscal year concerned, and
- b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other State, and
- c) the remuneration is not borne by a permanent establishment which the employer has in the other State.

3. In the computation of the periods mentioned in sub-paragraph a) of paragraph 2, the following days shall be included:

- a) all days of physical presence including days of arrivals and departures, and
- b) days spent outside the State of activity such as Saturdays and Sundays, national holidays, holidays, and business trips directly connected with the employment of the recipient in that State, after which the activity was resumed in the territory of that State.

4. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment, as a member of the regular complement of a ship, aircraft, railway or road vehicle, that is exercised aboard a ship, aircraft, railway or road vehicle operated in international traffic, other than aboard a ship, aircraft, railway or road vehicle operated solely within the other Contracting State, shall be taxable only in the first-mentioned State.

Article 15 **DIRECTORS' FEES**

Directors' fees and other similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the board of directors or any other similar organ of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

Article 16 **ARTISTES AND SPORTSPERSONS**

1. Notwithstanding the provisions of Articles 7 and 14, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as a sportsperson,

from that resident's personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.

2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or a sportsperson in his capacity as such accrues not to the entertainer or sportsperson himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7 and 14, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sportsperson are exercised.

Article 17
PENSIONS

Subject to the provisions of paragraph 2 of Article 18, pensions and other similar remuneration paid to a resident of a Contracting State in consideration of past employment shall be taxable only in that State.

Article 18
GOVERNMENT SERVICE

1.
 - a) Salaries, wages and other similar remuneration paid by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.
 - b) However, such salaries, wages and other similar remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that State and the individual is a resident of that State who:
 - (i) is a national of that State; or
 - (ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services.
2.
 - a) Notwithstanding the provisions of paragraph 1, pensions and other similar remuneration paid by, or out of funds created by, a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.
 - b) However, such pensions and other similar remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the individual is a resident of, and a national of, that State.
3. The provisions of Articles 14, 15, 16 and 17 shall apply to salaries, wages, pensions and other similar remuneration in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof.

Article 19
STUDENTS

Payments which a student or business apprentice who is or was immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State and who is present in the first-mentioned State solely for the purpose of his education or training receives for the purpose of his maintenance, education or training shall not be taxed in that State, provided that such payments arise from sources outside that State.

Article 20
OTHER INCOME

1. Items of income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with in the foregoing Articles of this Agreement shall be taxable only in that State.

2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to income, other than income from immovable property as defined in paragraph 2 of Article 6, if the recipient of such income, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein and the right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.

Article 21 **ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION**

1. Where a resident of a Contracting State derives income which may be taxed in the other Contracting State in accordance with the provisions of this Agreement, the first-mentioned State shall allow as a deduction from the tax on the income of that resident an amount equal to the income tax paid in that other State.

Such deduction shall not, however, exceed that part of the income tax, as computed before the deduction is given, which is attributable, to the income which may be taxed in that other State.

2. Where in accordance with any provision of the Agreement income derived by a resident of a Contracting State is exempt from tax in that State, such State may nevertheless, in calculating the amount of tax on the remaining income of such resident, take into account the exempted income.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of this Article, the exemption method may also be applicable in a Contracting State provided that its domestic laws allow so and in accordance with these laws.

Article 22 **NON-DISCRIMINATION**

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances, in particular with respect to residence, are or may be subjected. This provision shall, notwithstanding the provisions of Article 1, also apply to persons who are not residents of one or both of the Contracting States.

2. The taxation on a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State shall not be less favourably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other State carrying on the same activities. This provision shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.

3. Except where the provisions of Article 9, paragraph 8 of Article 11, or paragraph 6 of Article 12, apply, interest, royalties and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a resident of the first-mentioned State.

4. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first-mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of the first-mentioned State are or may be subjected.

5. The provisions of this Article shall, notwithstanding the provisions of Article 2, apply to taxes of every kind and description.

Article 23
MUTUAL AGREEMENT PROCEDURE

1. Where a person considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Agreement, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of either Contracting State. The case must be presented within three years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Agreement.
2. The competent authority shall endeavour, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Agreement. Any agreement reached shall be implemented notwithstanding any time limits in the domestic law of the Contracting States.
3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavour to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Agreement. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in the Agreement.
4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs.

Article 24
EXCHANGE OF INFORMATION

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is foreseeably relevant for carrying out the provisions of this Agreement or to the administration or enforcement of the domestic laws concerning taxes of every kind and description imposed on behalf of the Contracting States, or of their political subdivisions or local authorities, insofar as the taxation thereunder is not contrary to the Agreement. The exchange of information is not restricted by Articles 1 and 2.
2. Any information received under paragraph 1 by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) concerned with the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, the determination of appeals in relation to the taxes referred to in paragraph 1, or the oversight of the above. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions. Notwithstanding the foregoing, information received by a Contracting State may be used for other purposes when such information may be used for such other purposes under the laws of both States and the competent authority of the supplying State authorises such use.
3. In no case shall the provisions of paragraphs 1 and 2 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:
 - a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;
 - b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;
 - c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public).
4. If information is requested by a Contracting State in accordance with this Article, the other Contracting State shall use its information gathering measures to obtain the requested information, even though that other State may not need such information for its own tax purposes. The obligation contained in the preceding sentence is subject to the limitations of paragraph 3 but in no case shall such limitations be construed to permit a Contracting State to decline to supply information solely because it has no domestic interest in such information.

5. In no case shall the provisions of paragraph 3 be construed to permit a Contracting State to decline to supply information solely because the information is held by a bank, other financial institution, nominee or person acting in an agency or a fiduciary capacity or because it relates to ownership interests in a person.

Article 25
MEMBERS OF DIPLOMATIC MISSIONS AND CONSULAR POSTS

Nothing in this Agreement shall affect the fiscal privileges of members of diplomatic missions or consular posts under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

Article 26
MISCELLANEOUS RULES

1. Notwithstanding any other provisions of this Agreement, a benefit under the Agreement shall not be granted in respect of an item of income if it is reasonable to conclude, having regard to all relevant facts and circumstances, that obtaining that benefit was one of the principal purposes of any arrangement or transaction that resulted directly or indirectly in that benefit, unless it is established that granting that benefit in these circumstances would be in accordance with the object and purpose of the relevant provisions of the Agreement.

2. The provisions of the Agreement shall in no case prevent either Contracting State from applying the provisions of its domestic laws that are aimed at the prevention of fiscal avoidance or evasion.

Article 27
AMENDMENTS OF THE AGREEMENT

The Contracting States may introduce by mutual consent amendments into this Agreement by separate relevant protocols, the provisions of which shall form an integral part of this Agreement.

Article 28
ENTRY INTO FORCE

1. The Contracting States shall notify each other in writing, through the diplomatic channels, of the completion of all the domestic procedures required for the bringing into force of this Agreement. This Agreement shall enter into force on the date of receipt of the later of these written notifications and shall thereupon have effect:

- a) in Montenegro: in respect of the taxes on income derived in each fiscal year beginning on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which this Agreement enters into force;
- b) in the Czech Republic:
 - (i) in respect of taxes withheld at source, to income paid or credited on or after 1st January in the calendar year next following that in which the Agreement enters into force;
 - (ii) in respect of other taxes on income, to income in any taxable year beginning on or after 1st January in the calendar year next following that in which the Agreement enters into force.

2. The Convention between the Government of the Czech Republic and the Council of Ministers of Serbia and Montenegro for the avoidance of double taxation with respect to taxes on income and on capital signed at Prague on 11th November 2004 shall cease to be in force and in effect in relation between the Czech Republic and Montenegro on the date of the entry into effect of this Agreement.

Article 29
TERMINATION

This Agreement shall remain in force until terminated by a Contracting State. Either Contracting State may terminate the Agreement, through the diplomatic channels, by giving written notice of termination at least six months before the end of any calendar year beginning after the expiry of five years from the date of entry into force of the Agreement. In such event, the Agreement shall cease to have effect:

- a) in Montenegro: in respect of the taxes on income derived in each fiscal year beginning on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which the notice of termination has been given;
- b) in the Czech Republic:
 - (i) in respect of taxes withheld at source, to income paid or credited on or after 1st January in the calendar year next following that in which the notice is received;
 - (ii) in respect of other taxes on income, to income in any taxable year beginning on or after 1st January in the calendar year next following that in which the notice is received.

In witness whereof the undersigned, duly authorized thereto, have signed this Agreement.

Done in duplicate at this day of 202..., each in the Montenegrin, Czech and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence between texts, the English text shall prevail.

For
Montenegro

For
The Czech Republic